07/11/2020

Митрополит Антоније (Паканић) – Митрополит Амфилохије је Свети човјек

Митрополит Антоније (Паканић) говори о личним сусретима са митрополитом Амфилохијем, о његовом служењу и светости.

Владико, Ви сте се више пута сретали са владиком Амфилохијем. Кави су главни утисци?

– То је свети човјек. Свети у свим пројавама. Тешко је, вјероватно, наћи признатији ауторитет у Цркви. Прави национални и духовни лидер. Његов одлазак је огроман губитак за народе Црне Горе, Србије, и за Јужну Америку, о којој је такође духовно бринуо. И за мноштво православних на свим континентима наше планете.

Ви сте се упознали у Црној Гори?

– За владику Амфилохија ја сам чуо још за вријеме својих студија. Он је био један од најбољих савремених православних богослова. Ми смо читали његове радове, а када је он дошао у Тројице-сергијеву Лавру, имали смо могућност да разговарамо с њим.

Али ближе наше познанство догодило се за вријеме када сам ја био ректор Кијевске духовне академије. Митрополиту Амфилохију је додијељен степен почасног доктора теологије (коју нажалост ми њему нијесмо успјели уручити). Посјећујући Црну Гору, видио сам, како он воли свој народ, како брине за ситуацију у земљи.

Опште је познато, да је владику Амфилохија окруживала свенародна љубав црногораца од малог до великог. Њега су називали оцем, мајком, ђедом и апостолом. У чему је тајна таквог признања и поштовања?

– Он је био прави отац народа. Проповиједи владике Амфилохије су увијек биле испуњене таквом унутрашњом еванђелском снагом и љубављу, биле су толико актуелне и својевремене да су их људи доживљавали као обраћања лично њима. Он је био близак и сродан сваком.

Љубав према људима и брига за паству се пројављивала непрестано.

Прије годину дана владика ме позвао на празновање Светог Архистратига Михаила. У српској Цркви нема традиционалних у нашем поимању имендана, већ имају свој празник, дан Крсне славе – дан светог покровитеља цијелог свога рода-презимена. И та слава се преноси са кољена на кољено. Покровитељ породице Радовића је Свети Архангел Михаил.

И после Божанске Литургије а ја сам посматрао призор, како осамдесетдвогодишњи владика цијели дан стоји на ногама окружен људима који су стално пристизали да би му честитали. Поздравили смо се ми тада кратко зато што су људи долазили и долазили... Како су нам потом рекли он је примао госте још цијелу недељу.

Он је био дио свога црногорског народа. Православље у Црној Гори је чврсто везано за митрополита Амфилохија. Он је постао њен архијерej, када је пао социјалистички режим и његовим трудом се обнављао црквени живот: градили храмови, отварали се нови манастири. Преко 700 храмова и манастира је обновљено после разрушења и опустошења.

При том, отварали су се манастири не као здања или архитектонски комплекси, већ као прави манастири. Знајући његово духовно настројење и љубав према монаштву, много људи је долазило у Црну Гору из разних крајева свијета, како би примили монашки постриг управо из његових руку. Он је постригао свакога и сваку лично. Било је много монаха чак и из Русије, Украјине и Бјелорусије.

Његов монашки пут је јединствен и тиме, што је он општио са светима који су већ сада од стране Цркве канонизовани. Био је духовни ученик преподобног Јустина (Поповића) и преподобног Пајсија Светогорца. Њих је обједињавало духовно пријатељство, јединство духа.

Подвижник нашег времена. Смјели и искрени противник свих црквених раскола. Наравно, људски желио бих, да такви храбри људи, снажни са

ауторитетом, а он је био један он најугледнијих православних богослова и јерарха у цијелом православном свијету, буду подуже са нама.
Његове ријечи за заштиту канонског устројства, посебно када је у питању наша украјинска ситуација, увијек су биле измјерене и тачне. Према њему се оријентисао и велики број јерараха других Помјесних Цркава.
И у том смислу његов одлазак је за нас тежак, али ја вјерујем, да ће он бити заштитник православне Цркве већ тамо, на Небесима, када се буде молио крај престола Божијег да ће молити од Господа да Он све нас уразуми и ниспошље нам јединство, и правилно поимање, и одговорност за судбину Православне Цркве.

– Владико, Ви сте били на опијелу митрополиту Амфилохију. Подијелите са нама своје утиске.

– Осјећај је, да је сав народ био на сахрани. Свенародна љубав се пројавила и у тај тужни час, када је Господ примио његову душу.
Тужан час гледајући овоземаљским очима. Господ Сам зна, када да нам да живот, и када да га узме. Главни осјећај на сахрани је јединство несједињивог. Са једне стране хиљаде људи који плачу, притом плачу сви, дјеца, одрасли, омладина. Али од тога плача нема унинија. Плач од безизлаза који раздире душу је једно. А овдје је био свијетли плач, испуњен надом.
Владика Амфилохије је успио да васпита своју паству да се правилно односи не само према животу него и према смрти. Тај плач је био унутрашња духовна радост и торжество за црногорску земљу, када је она на последњи пут пратила свога сина и свога оца. Владика Амфилохије је постао отац народа, који се није бојао ништа да претрпи ради Цркве и цијелог је себе давао, да би се Она обновила и процвјетала.
Маса људи је дошла да се опрости, сав трг је био испуњен пред Храмом, који је он саградио. Владика је све радио темељно и са духовним смислом. И Храм између осталог.

– Какав је правац био замишљен при градњи?

– Ако погледате на предивни велики храм Васкрсења Христовог у Подгорици, примјетићете, да се доњи дио храма састоји од грубих огромних камења, више већ иде обрађени камен, а на самом врху се могу видјети танко веома лијепо обрађено камење. Камен за градњу катедралног храма је довожен из цијеле Црне Горе.
Доњи груби камењи су као људи, који су тек дошли у Цркву: необрађени, неотесани, са оштрим угловима, неправилностима, и грубостима. Виши камењи су као људи, који се постепено преображавају у Цркви благодаћу

Духа Божијег, која одсјеца све неправилности и неравнине. Камењи на самом врху су они који су истински узрасли у Цркви и већ су постали плод умјетности.

Православни свијет је данас страшно подијељен. Шта се може учинити да би се објединио?

– Храбро се држећи истине. Како је рекао светитељ Марко Ефески „Никада се, о човјече, то што се односи на Цркву, не исправља кроз компромисе: нема ништа средње између истине и лажи“.
Сада је сложена страница у историји Цркве. Како украјинска, тако и црногорска Цркве преживљавају гоњења, отимања. Сјетимо се како се понашао митрополит Амфилохије цијело то вријеме.
Када је прошла црногорска власт донијела одлуку о отимању имовине Српске Православне Цркве, владика је храбро стао у заштиту и народ је чуо његов глас. Стотине хиљада људи је устало духом за своју вјеру и Цркву. Право чудо!
Када је владика сазнао, да су некога ухапсили, он је дошао у полицију и рекао: мене хапсите а њих пустите, ја сам организатор свега тога.
Не гледајући на своје године и болести, он се није скривао, већ је био спреман да сједне у затвор, само да би пустили те људе. Храброст и чистота – прави примјер за подражавање. Добар и чврст. Прави Војник Христов!
Помињаћемо га молитвено са надом, да он нас већ код Престола Господњег помиње и моли се за нас.

Разговарала Наталија Горошкова
Са руског протојерej Остоја Кнежевић

— mitropolija.com